

صنایع فرهنگی که از مهمترین عناصر اثرگذار فرهنگ و اقتصاد جامعه است اما متأسفانه این روزها در کشور ما وضعیت مناسب و خوشحال کننده ای ندارد.

در حال حاضر تولیدات داخلی صنایع فرهنگی در کشور بسیار پایین است، بازار در دست خارجی هاست و واردات برخی از کالاهای فرهنگی نظیر اسباب بازی، لباس و پوشاک و قطعات نرم افزاری و سخت افزاری رو به افزایش است. این چند نمونه خود بیانگر این مساله است که در حوزه صنایع فرهنگی کشور ما نتوانسته پیشرفت خوبی داشته باشد. اما حالا با به وجود آمدن گفتمان اقتصاد مقاومتی در کشور شاید بتوان کمی امیدوار شد که به اثر و سود اقتصادی صنایع فرهنگی توجه بیشتری شود تا شاهد پیشرفت و جایگاه اصلی این صنعت در کشورمان باشیم.

به همین دلیل می طلبد که سهم و نحوه تاثیر صنایع فرهنگی در اقتصاد مقاومتی را مورد واکاوی قرار داده تا این صنایع بتوانند در پازل اقتصاد مقاومتی و حوزه فرهنگی به خوبی نقش خود را ایفا کنند.

با توجه به تعریف صنایع فرهنگی که عمدتاً بر مبنای کالاهای فرهنگی متمرکز بوده و به دنبال فرهنگ سازی، تجاری سازی، افزایش تولید و در نهایت افزایش سهم از بازار است لذا به طور طبیعی رابطه خودش با اقتصاد را نشان می دهد. در کنار این تعریف صنایع فرهنگی باید به تعریفی از اقتصاد مقاومتی نیز اشاره کرد. از طرفی اقتصاد مقاومتی بر درون زا و برون نگر بودن اقتصاد اشاره داشته و به طوری طراحی می شود که کشور در تمامی حملات اقتصادی دشمن حرفی برای گفتن داشته و در این حمله و تحریم آسیب ندیده و با افزایش توان تولید داخلی روی پای خودش بایستد.

حال با توجه به تعاریف بالا بایستی تعریف و سیاستهای ابلاغی اقتصاد مقاومتی را در حوزه های صنایع فرهنگی نظیر سینما اسباب بازی، بازی های رایانه ای، صنایع دستی، شبکه های اجتماعی و ... واکاوی کرده و تناسب آن ها با یکدیگر را پیدا کنیم و در نهایت بس از گوشزد خطراتی که اقتصاد مقاومتی در حوزه صنایع فرهنگی را تهدید می کند به ارائه راهکارهایی در این زمینه دست پیدا کنیم.

دردی به نام واردات بی رویه

اگرچه از مهمترین مصادیق اقتصاد مقاومتی توجه به تولید داخلی و کاهش واردات بی رویه کالاها هست اما متأسفانه بدون هیچ توجهی به این اصل مهم، همچنان واردات بی رویه و غیر ضرور در کشور ادامه دارد. مثال های زیادی نیز در صنایع فرهنگی می توان نام برد که مصداق این مساله است.

صنعت اسباب بازی یکی از این صنایع است که دچار دام واردات شده و به گفته دبیر شورای نظارت بر اسباب بازی، **در سال**

۹۴ ماهانه ۳میلیون دلار واردات اسباب بازی صورت گرفته است، این در حالی است که اسباب بازی های خارجی با

فناوری نوین، تیراژهای میلیونی و قیمت ارزان وارد کشور می‌شود؛ در حالی که تولیدکننده داخلی با تیراژ کم و سرمایه اندک این کار را انجام می‌دهد؛ زیرا نمی‌تواند در این زمینه ریسک کند، همه شرکت‌های بزرگ می‌خواهند بخشی از بازار این صنعت را از آن خود کنند.

به طور کلی استفاده از نمونه های خارجی در تمامی کالاهای فرهنگی نظیر انیمیشن مشهود بوده و متأسفانه سهم حجیمی از بازار فرهنگی و اقتصادی ایران را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که کشورهایی که در زمینه توان داخلی قصد اوج آفرینی را دارند در اولین گام برای شکوفایی اقتصادی از سیاست‌های درهای بسته بهره می‌برند. به عنوان مثال صنعت خودرو سازی ژاپن یا صنعت نرم افزار کره از کشورهایی بودند که این سیاست را در کشورشان پیاده کردند به گونه ای که با ممنوع کردن چند سال متمادی واردات به نفع تولید داخلی این نوع صنایع پس از چند سال نه تنها به خودکفایی ملی در این صنایع دست یافتند بلکه سهم عظیمی از بازارهای جهانی را نیز به خود اختصاص دادند. به نظر می‌رسد دولت می‌تواند با حمایت‌های منطقی و موثر از صنایع فرهنگی و تولیدکننده های کوچک و بزرگ این صنایع، سهم مهمی در توسعه اقتصادی این صنایع برداشته و در نهایت یکی از مهمترین اثرات و مقصدهای اقتصاد مقاومتی را به ثمر بنشانند. همچنین بخش خصوصی نیز با درک موقعیت و شرایط موجود در کشور و با استفاده از پتانسیل های موجود در بازار صنایع فرهنگی به تحقق این مهم کمک کند.

*نویسنده: حمیدرضا رضایی